

Botilbuddet Toften
Anmeldt tilsyn
Den 3. februar 2011

Indholdsfortegnelse

Formalia	3
Ledelsesrepræsentanter	3
Medarbejderrepræsentanter	3
Beboerrepræsentanter	3
Indledning	3
Konklusion.....	4
Tilbuddets kvalitetsområder	4
Tilbuddets udviklingsområder	4
Opfølgning fra forudgående tilsyn	4
Forhold vedrørende brugerne af det sociale tilbud	5
Visitation	5
Magtanvendelser	5
Individuelle handleplaner for indsatsen.....	6
Pædagogisk indsats	6
Andre relevante forhold.....	7

Formalia

Dette anmeldte tilsyn blev gennemført på Botilbuddet Toften, Toften 1, 5772 Kværndrup af eksterne konsulenter Vivian Elkjær og Bente Lindahl Andreasen den 3. februar 2011.

Ledelsesrepræsentanter

- Leder af psykiatri og misbrug Tommy Neesgaard
- Afdelingsleder Ellen Markvard

Medarbejderrepræsentanter

- Pædagog Jonna Jensen
- Social- og Sundhedsassistent Hanne Traun Larsen, arbejdsmiljørepræsentant

Beboerrepræsentanter

- Mand, med erfaring fra tilbuddet siden december 2006
- Kvinde, med erfaring fra tilbuddet siden februar 2005

Indledning

Botilbuddet Toften drives i henhold til Lov om Social Service § 108 og støtten ydes i henhold til Lov om Social Service § 85. Botilbuddet rummer 19 lejligheder, der fungerer som én afdeling. Målgruppen er mennesker, der har en sindslidelse, som på forskellig vis udfordrer deres hverdag, og som derfor har behov for social støtte og omsorg. Flere beboere har en skizofreni eller en bipolar lidelse, enkelte har andre psykiske lidelser, og nogle få har samtidigt et misbrugsproblem. Beboerne er mellem 34 og 78 år, og fordeler sig med elleve mænd og otte kvinder.

De fysiske rammer er placeret under fælles tag, og fordeler sig omkring to fælles køkkener med stue. Lejlighederne er forskellige, men rummer alle to rum samt stort badeværelse. Beboerne har egen lejekontrakt ved en boligforening, og deler huslejen for fælles køkken/stue. I bygningen er vaskefaciliteter, festsal og faciliteter til medarbejderne. Derudover har Toften et akuttillbud, som er et tre-årigt projekt under Socialministeriet frem til udgangen af 2012. Akuttillbuddet tilbyder 2½ akut sengeplads, telefonafklaring og rådgivning.

Pr. 1. januar 2011 har organisationen ændret sig, idet tidligere leder af Toften er overgået til en stilling som leder for psykiatri- og misbrugsområdet. Tidligere stedfortræder er blevet daglig leder (afdelingsleder), og ændringen har medført en omfordeling af ansvarsområder i medarbejdergruppen. Tilbuddet har cirka 24 medarbejdere, som fordeler sig på relevante faggrupper, såsom ergoterapeuter, sygeplejersker, plejere, social- og sundhedsassistenter, pædagoger m.fl.

Fagsekretariatet for Sundhed og Handicap i Faaborg-Midtfyn Kommune har i samarbejde med Bunk & Elkjær udarbejdet et tilsynskoncept, som har fokus på det driftsorienterede tilsyn baseret på forhold relateret til brugerne af bo- og aktivitets-

tilbud inden for handicap og psykiatri. Forinden tilsynsbesøget havde konsulenterne forberedt sig på baggrund af tilsendt materiale i henhold til tilsynskonceptet. Derudover havde konsulenterne forberedt sig ved hjælp af tilgængeligt materiale på kommunens hjemmeside.

Konklusion

Tilbuddets kvalitetsområder

- Det er tilsynet oplevelse, at botilbuddet er velbeskrevet, og at det fremstår som et åbent og gennemskueligt tilbud med en høj grad af værdibaseret inddragelse af beboerne.
- Tilsynet vurderer endvidere, at indsatsen i tilbuddet er baseret på en høj grad af faglighed, som funderer sig på mål for fællesskabet og for samarbejdet mellem beboere og medarbejdere.
- Tilgangen er ressourcefokuseret med udgangspunkt i recovery.
- Beboerne udtrykker ejerskab for tilbuddet, ligesom stemningen i tilbuddet afspejler respekt og omsorg for individet.
- De fysiske rammer virker understøttende for beboernes behov for tryghed og nærvær, og fremstår overalt pænt og indbydende.

Tilbuddets udviklingsområder

- Tilsynet finder ikke anledning til at fremhæve udviklingsområder, men anbefaler, at den nye organisation får tid til at blive implementeret, og at fokus blandt andet fastholdes på udviklingen af akutfunktionen.

Opfølgning fra forudgående tilsyn

Ved det uanmeldte tilsyn i 2010 fremhævede tilsynet et fokus på implementeringen af akutfunktion og betydning heraf i forhold til tilbuddets faste beboere.

Akutfunktionen er nu taget i brug, og fungerer adskilt fra botilbuddet. De fysiske rammer er indrettet med separat indgang, og driften er økonomisk adskilt fra botilbuddet.

Efterspørgslen har ikke været så høj som forventet, men der er håb om, at dette kan ændre sig i løbet af projektperioden, da der ikke synes at være ændringer i kundegrundlaget. Beboerne i botilbuddet synes ikke, at de mærker til Akutfunktionen og oplever ikke, at det har haft indflydelse på botilbuddets drift.

Forhold vedrørende brugerne af det sociale tilbud

Visitation

Visitation til Toften sker gennem visitationsudvalget i Faaborg-Midtfyns Kommune uanset, hvilken kommune borgeren kommer fra. Der er møde i udvalget en gang om måneden, og hvis der er personer på dagsordenen til Toften deltager lederen. Aktuelt er der to borgere på venteliste til Toften, men borgernes forhold kan ændre sig uden at dette meddeles ventelisten, og ved plads ledighed vil det derfor være den aktuelle situation, som bliver afgørende for, hvem der visiteres. Som fast del af visitationsgrundlaget indgår myndighedens overordnede handleplan jf. Lov om Social Service § 141, ligesom tilbuddet vægter, at borgerens særlige behov og eventuelle vilkår i forhold til en dom, er grundigt beskrevet på forhånd, så der ikke opstår tvivl i forhold hertil. Der anvendes en bestillings- opfølgings- og udskrivningsblanket, som blandt andet angiver mål, ressourceramme og borgernes ønsker og behov.

Sidste indflytning var i december 2010. Forud for indflytningen besøgte to kontaktpersoner den nye beboer, ligesom beboeren havde besøgt Toften og set sin nye bolig. Det tilstræbes, at mindst en kontaktperson er til stede ved indflytningen, så beboeren møder et kendt ansigt. Kontaktpersonerne hjælper med alle de praktiske ting som lægeskifte, adresseændring og selve flytningen. Det vægtes, at der er god tid til at inddrage beboeren i processen, og da der er forholdsvis sjældne indflytninger på Toften, er der udarbejdet en tjekliste, som medarbejderne kan støtte sig til, så forholdene sker så fleksibelt og smidigt som muligt. Øvrige beboere på Toften informeres om indflytningen på det ugentlige beboermøde.

Det personrelaterede tilsyn varetages individuelt af visiterende myndighed, og det vides endnu ikke, hvordan samarbejdet kommer til at fungere efter en lovændring, som betyder, at tilbuddet får op til aktuelt seks kommuner at samarbejde med.

Magtanvendelser

Akut magtanvendelse i henhold til Lov om Social Service § 126, stk. 1 forekommer sjældent. I 2010 er der ikke foretaget indberetninger, men i februar 2011 er der foretaget en indberetning, fordi medarbejdere og ledelse blev i tvivl om, hvorvidt en episode er omfattet af reglerne om magtanvendelse. Ledelsen vægter, at der hellere indberettes episoder, som ikke er omfattet af regelsættet, end at det undlades at indberette i tilfælde med tvivl.

Der er udarbejdet retningslinjer i forhold til magtanvendelser, som nye medarbejdere introduceres for ved ansættelsen. Det vægtes at der er plads til dilemmaer og at konflikter ikke altid er negative. Medarbejderne arbejder med konflikthåndtering gennem praksis, og der er formuleret holdninger til dilemmaer mellem omsorgspligt og omsorgssvigt. Medarbejderne vægter dialogen og taler åbent med beboerne om tryghed og respekt, ligesom de formulerede værdier inddrages i konfliktsituationer.

Medarbejderne modtager ekstern supervision, som baserer sig på en anerkendende tilgang og hvor spejling indgår som en metode. Ledelsen er opmærksom på at tage hånd om både de involverede medarbejdere, den involverede beboer og de øvrige beboere, som måske har oplevet hændelsen. Beboerens bemærkninger påføres indberetningen og der gives en klagevejledning.

Individuelle handleplaner for indsatsen

Toften udarbejder individuelle handleplaner jævnfør kommunens handleplanskoncept. Den pædagogiske handleplan beskriver det overordnede mål for støtten, og de aktuelle delmål, som konkretiserer indsatsen i forhold til indhold, succeser og gennemførelse. Det præciseres hvem, der er ansvarlig for hvad, ligesom aftaler om opfølgning og evaluering tydeligt fremgår.

Den pædagogiske handleplan betragtes som et fælles projekt mellem beboeren og kontaktpersonen. Enkelte beboere ønsker ikke en individuel handleplan. Medarbejderne er opmærksomme på barriererne, og deler opgaven op i mindre bidder, således at det ikke virker for overvældende at formulere indholdet i den individuelle plan. Processen omkring planen kan derfor være forskellig afhængig af beboerens behov og ressourcer.

Medarbejderne skriver den pædagogiske handleplan i Bosted System, og hvis det er muligt, deltager beboeren i skriveprocessen. Beboeren læser planen igennem og godkender det skrevne, ligesom der tilbydes en papirkopi til beboeren.

De beboere, som tilsynet talte med, var bekendte med deres pædagogiske handleplan, og synes, at indholdet var formuleret, så det var deres mål og delmål for indsatsen. Der afholdes opfølgingsmøde en gang om året med deltagelse af en repræsentant for myndigheden. Afhængigt af den individuelle handleplans indhold afholdes der derudover hyppigere opfølgning internt, hvis dette skønnes nødvendigt.

Medarbejderne oplyser, at indholdet af handleplanen aktivt er i spil gennem Bosted System, og at mål og delmål fremgår i forhold til den enkelte beboer. Der skrives dagbog og udviklingen samt evalueringer dokumenteres herigennem.

Pædagogisk indsats

Beboere og medarbejdere har i samarbejde udarbejdet et fælles værdigrundlag for Toften. Værdigrundlaget er synligt tilstede i form af kunst på væggene, da en del af udarbejdelsen involverede en kunstner, hvis værker illustrerer tanker bag værdigrundlaget. Det er tilsynets oplevelse, at værdigrundlaget er bærende for alle aktiviteter på Toften, og at disse fortsat er kulturbærende for tilbuddet.

Værdigrundlaget drøftes i forskellige sammenhænge. Blandt andet er der formuleret en alkoholpolitik i samarbejde med beboerne, og denne afspejler dels drøftelser i henhold til værdierne, og dels forholdemåder i fællesskabet. Tilsynet bemærker, at der som noget nyt indgår konsekvenser i formuleringen af politikken, og oplyses om, at det er efter formulering fra beboerne og skal ses i lyset af en længere periode med problemer i forhold til en beboers alkoholmisbrug. Tilsynet vurderer, at udfordringer i beboergruppen imødekommes gennem inddragelse af beboerne, og ved at styrke beboernes håndtering af udfordringen – blandt andet ved at drøfte og nuancere forholdemåder.

Der anvendes ikke bestemte teorier og metoder i indsatsen. Medarbejderne oplyser, at tilgangen er individuel og relationsbestemt, og har sammenhæng med medarbejdernes forskellige værdisæt. Den fælles tilgang er anerkendende, og dialogen samt åbenhed anses for at være grundlæggende for samarbejdet mellem beboere og medarbejdere. Recovery tankegangen er nærværende, og der anvendes kognitive metoder i tilrettelæggelsen af indsatsen.

Aktuelt har beboere og medarbejdere fokus på de sociale forhold, der gør sig gældende for samvær i fællesarealer. Temaet drøftes blandt andet på de ugentlige beboermøder, og også her indgår tilbuddets værdigrundlag. Ikke alle beboere ønsker at deltage i beboermøderne, og de repræsentanter, som tilsynet talte med, holder sig blandt andet orienteret ved hjælp af referater, som ophænges på en tilgængelig opslagstavle på gange.

Medarbejderne er delt i to teams, og hvert team modtager ekstern supervision tre gange i efteråret, og fire gange i foråret. De fleste beboere har to kontaktpersoner, som sørger for at koordinere aftaler og praktiske forhold i samarbejde med beboeren. Beboerne bruger medarbejderne forskelligt, og det er ikke altid kontaktpersonerne, som beboeren vælger at modtage støtte fra. Beboerrepræsentanterne er glade for og tilfredse med deres kontaktpersoner, men fortæller at det kan lade sig gøre at skifte, hvis det er nødvendigt.

De beboere, som tilsynet talte med, udtrykker tilfredshed med at bo i tilbuddet, og synes, at det er trygt at bo på Toften, fordi der altid er nogen i nærheden. Der er gode muligheder for selv at lave mad og i det hele taget føre en selvstændig tilværelse i egen bolig, ligesom det er muligt at benytte fællesskabet. Der knyttes interne venskaber, og beboerne tager sig af hinanden indenfor de relationer, der dannes beboerne imellem.

Andre relevante forhold

Tilsynet blev vist rundt i tilbuddet af ledelsen, og spiste frokost sammen med beboerne i fælles køkkenet, hvorved der blev lejlighed til dels at observere frokostsituationen og stemningen i huset. De deltagende beboerrepræsentanter fremviste desuden egen bolig for tilsynet, og det er tilsynets vurdering, at de fysiske rammer virker understøttende for beboernes behov for tryk og nærvær, samtidig med et ønske om en så selvstændig tilværelse som muligt.

Tilsynet bemærker, at medicin som noget nyt opbevares samlet i et aflåst medicinskab i et særskilt rum. Det oplyses, at ordningen er indført som et resultat af den seneste Arbejds Plads Vurdering (APV) og røggener for medarbejderne. Der er samtidig indgået individuelle aftaler med beboerne i forhold til håndteringen af medicin. Ledelsen oplyser, at der har været ambivalente holdninger til den nye opbevaring, da etikken i forhold til den individuelle opbevaring contra den centraliserede opbevaring og udlevering. Beboerne har dog ikke bemærkninger hertil, og en af beboerne oplyser, at vedkommende helt klarer håndteringen af medicin uden medarbejderens støtte.

Stemningen i tilbuddet var imødekommende og anerkendende, og beboerne fortalte om tilbuddet og hverdagen ud fra en positiv tilgang, også i forhold til de beskrevne udfordringer i forhold til det sociale samvær i fællesskabet. Der blev givet udtryk for, at beboerne synes, at Toften er et rart sted at bo, og at de føler sig respekteret af medarbejderne.